

ÖSS SORULARI

1. İç Anadolu Bölgesinin ekim yapılan yörelerinde, ekilen tohumun niteliği ve ekim yöntemleri değişmediği halde buğday verimi, kurak yıllarda hektar başına 100-200 kilografa düşerken yağışlı yıllarda 2000 kilografa çıkmaktadır." **Bu gözleme göre, İç Anadolu Bölgesinde buğday veriminin artması neye bağlıdır?**

- A) Sulama gereksiniminin karşılanmasına
- B) Ekili alanların gübrenmesine
- C) Ekim alanlarının genişletilmesine
- D) Nitelikli tohum kullanılmasına
- E) Makine gücünden yararlanılmasına

(1982-ÖSS)

2. "Güneydoğu Anadolu, tarım ve hayvancılık gelirleri yüksek olan bir bölgedir. Ekili-dikili alanların oranı Türkiye ortalamasının üstünde ve Doğu Anadolu Bölgesinden iki kat fazladır." **Bu parçada anlatılanlardan, Güneydoğu Anadolu Bölgesi ile ilgili nasıl bir sonuca ulaşılabilir?**

- A) Hayvan sayısı en çok olan bölgedir.
- B) Yüzölçümü Doğu Anadolu'dan büyüktür.
- C) Yerşekilleri tarıma elverişlidir.
- D) Ekonomiye katkısı her alanda en baştaadır.
- E) Sulu tarımın en yaygın olduğu bölgedir.

(1982-ÖSS)

3. İç Anadolu bölgesinin, Akdeniz, Ege, Marmara ve Karadeniz bölgelerine göre daha az nüfuslanmış olmasında, aşağıdakilerden hangisi önemli bir etken değildir?

- A) Yağışların yetersizliği
- B) Kışların uzun ve sert oluşu
- C) Ulaşım güçlükleri
- D) Ürün çeşidinin azlığı
- E) Gelir kaynaklarının sınırlı oluşu

(1983-ÖSS)

4. Doğu Anadolu'nun kuzey kesimlerinde akarsuların en çok alçaldıkları dönem kış ortalarına rastlar.

Bu durum aşağıdakilerden hangisiyle ilişkilidir?

- A) Akarsu yataklarının eğimiyle
- B) Yağış miktarıyla
- C) Yağış düzeniyle
- D) Akarsuların uzunluğuyla
- E) Yağış biçimiyle

(1985-ÖSS)

5. Marmara Bölgesi'nde yetiştirilen başlıca ürünler, aşağıdakilerin hangisinde bir araya getirilmiştir?

- A) Buğday, fındık, çay, tütün
- B) Ayçiçeği, mısır, pancar, tütün
- C) İncir, üzüm, zeytin, çay
- D) Buğday, arpa, pamuk, meyve
- E) Pamuk, pirinç, muz, turunçgiller

(1985-ÖSS)

6. Marmara Bölgesinde ekili ve dikili toprakların oranı öteki bölgelerdekinden fazladır. Buna rağmen Marmara Bölgesi, öteki bölgelerden, tarım ürünleri alır.

Bu durumun ana nedeni aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Nüfusun fazla oluşu
- B) Ürünlerde çeşit azlığı
- C) Toprakların verimsizliği
- D) İklimin elverişsizliği
- E) Sulanabilen alanların azlığı

(1986-ÖSS)

7. Türkiye'de mısır üretiminin yarısı Karadeniz Bölgesinden sağlanır.

Buna rağmen, üretilen mısırın bölge ticaretinde önemli bir yerinin olmaması ne ile açıklanabilir?

- A) Bölge halkının temel besini olmasıyla
- B) Dayanıksız bir ürün olmasıyla
- C) Besin değerinin az olmasıyla
- D) Piyasa fiyatının düşük olmasıyla
- E) Dış satım imkânlarının sınırlı olmasıyla

(1986-ÖSS)

8. Aşağıdakilerden hangisi, Doğu Anadolu'nun ekonomik görünümünün değişmesinde, doğrudan etkili **değildir**?

- A) Sağlık hizmetlerinin yaygınlaştırılması
- B) Endüstri kuruluşlarının çoğaltılması
- C) Yeraltı kaynaklarının işletilmeye başlanması
- D) Yatırımlara kolaylık sağlanması
- E) Ulaşım ağının geliştirilmesi

(1986-ÖSS)

9. Türkiye'nin her bölgesinde sebze bitkileri yetiştirilir. Ancak, bir sebzenin olgunlaşması bölgeden bölgeye farklı aylara rastlar.

Buna göre, doğal yetişme koşulları göz önüne alındığında fasulyenin hangi bölgede en geç olgunlaşması beklenir?

- A) Ege
- B) Akdeniz
- C) İç Anadolu
- D) Güneydoğu Anadolu
- E) Doğu Anadolu

(1986-ÖSS)

10. Akdeniz Bölgesinin Antalya Bölümü, endüstriyel gelişim bakımından Adana Bölümünden daha geridedir.

Aşağıdakilerden hangisi Antalya Bölümünün bu durumuna bir neden olarak gösterilebilir?

- A) İklim özellikleri
- B) Yerçekilleri ve özel konumu
- C) Tarım toprağının verimliliği
- D) Sulama suyu miktarı
- E) Tarım alanlarının kullanış biçimi

(1987-ÖSS)

11. Genelde Karadeniz Bölgesinin kıyı kesimleri ile iç kesimleri arasında iklim özellikleri büyük farklılıklar gösterir. Ancak Orta Karadeniz Bölümünde bu farklılık azdır.

Bu duruma neden olan temel aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kıyı akıntıları
- B) Yerşekli
- C) Denizden uzaklık
- D) Kıyı şekli
- E) Bitki örtüsü

(1989-ÖSS)

12. Aşağıdakilerden hangisi, Ege Bölgesinin İç Batı Anadolu ve Ege Bölümlerini birbirinden ayıran özelliklerden biri **değildir**?

- A) Yağış rejimi
- B) Yükselti
- C) Sıcaklık
- D) Nüfus yoğunluğu
- E) Yeraltı zenginliği

(1989-ÖSS)

13. Endüstrinin de gelişmiş olduğu Ege Bölgesinde tarım en önemli gelir kaynağı olma özelliğini korumaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu duruma bir neden olarak gösterilebilir?

- A) Sanayi kuruluşlarının düzensiz olması
- B) Akarsularının kışın bol su taşıması
- C) Nüfusun yoğun olması
- D) Tarım alanlarının geniş ve verimli olması
- E) El sanatlarının yaygınlaşmamış olması

(1989-ÖSS)

14. Yıllık yağış miktarları birbirine çok yakın olmasına rağmen Güneydoğu Anadolu Bölgesinin, Doğu Anadolu Bölgesine göre daha kurak olması, bu iki bölgenin hangi bakımdan farklı olmasının bir sonucudur?

- A) Akarsu ağının sıklığı
- B) Denize yakınlık
- C) Matematik konum
- D) Buharlaşma şiddeti
- E) Toprak yapısı

(1990-ÖSS)

15. Makineli tarım, Marmara, İç Anadolu ve Ege bölgelerinde yaygınlaştığı halde Karadeniz Bölgesinde yaygınlaşmamıştır.

Bu durum Karadeniz Bölgesinin hangi özelliğinin bir sonucudur?

- A) Hayvancılığın gelişmiş olması
- B) Makine kullanımına elverişli tarım alanlarının sınırlı olması
- C) Tarım gelirlerinin düşük olması
- D) Tarım etkinliklerine elverişli sürenin kısa olması
- E) Tarımsal nüfus yoğunluğunun fazla olması

(1991-ÖSS)

16. Marmara Bölgesinin Karadeniz sahilleri dışında kalan kesimlerindeki yıllık ortalama yağış miktarlarıyla Güneydoğu Anadolu Bölgesindeki yıllık ortalama yağış miktarı birbirine yakın değerler göstermektedir.

Buna karşın, Güneydoğu Anadolu Bölgesinde sulamaya daha fazla gerek duyulmasında, bu bölgenin aşağıdaki özelliklerinden hangisi etkilidir?

- A) Yüzey şekillerinin az engebeli olması
- B) Volkanik arazinin geniş yer tutması
- C) Buharlaşmanın fazla olması
- D) Akarsu debilerinin yüksek olması
- E) Kuzeyinde, Güneyinde Toros Dağları'nın yer alması

(1992-ÖSS)

17. İklim bakımından deniz turizmine elverişli mevsimi kısa olan Karadeniz Bölgesinde son yıllarda iç ve dış turizmde artış görülmektedir.

Karadeniz Bölgesi turizminin canlanmasında aşağıdakilerden hangisinin önemli bir katkısı yoktur?

- A) Turizm etkinliklerinin çeşitlenmesi
- B) Turistik değerlerin tanıtımına önem verilmesi
- C) Ucuz tatil olanaklarının bulunması
- D) Sarp sınır kapısının açılması
- E) Nüfusun kıyı kesiminde yoğunlaşması

(1994-ÖSS)

18. Bir coğrafi bölümün çeşitli yöreleri arasında iklim ve bitki örtüsü bakımından farklılık görülebilir.

Aşağıdaki bölümlerinin hangisinde bu farklılık diğerlerindeki oranla daha belirgindir?

- A) Güney Marmara
- B) Doğu Karadeniz
- C) Yukarı Kızılırmak
- D) Kıyı Ege
- E) Orta Karadeniz

(1995-ÖSS)

19. Arazinin çok dağlık olduğu yerlerde, tarımda makine kullanımı zorlaştığından, tarım etkinlikleri büyük ölçüde insan emeğine dayanır. Aşağıdakilerden hangisinde verilenlerin ikisi de bu durum için birer örnektir?

A) İç Batı Anadolu Bölümü - Ergene Bölümü
 B) Güney Marmara Bölümü - Ege Bölümü
 C) Orta Karadeniz Bölümü - Konya Bölümü
 D) Doğu Karadeniz Bölümü - Hakkari Bölümü
 E) Orta Fırat Bölümü - Adana Bölümü

(1999-ÖSS-İPT)

20. Akdeniz Bölgesinin genelde engebeli olmasının, aşağıdakilerden hangisi üzerinde en az etkili olduğu söylenebilir?

A) Nüfus dağılışı
 B) Kara ulaşımı
 C) Bitki örtüsü
 D) Turizm olanaklarının çeşitliliği
 E) Sanayi ürünü çeşitliliği

(2000-ÖSS)

21. İç Anadolu Bölgesi'nin aşağıdaki özelliklerinden hangisi üzerinde yağış azlığının etkisi yoktur?

A) Tarımsal ürün çeşidinin az olması
 B) Nüfusun daha çok akarsu vadilerinde toplanmış olması
 C) Doğal göllerin bulunması
 D) Nadas uygulamasının sürdürülmesi
 E) Küçükbaş hayvancılığın yaygın olması

(2003-ÖSS)

22. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde, hem karasal iklimin hem de Akdeniz ikliminin görüldüğü yerler vardır.

Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin aşağıdaki özelliklerinden hangisinin nedenlerini açıklamada bu bilgiden yararlanılabilir?

A) Tarım ürünlerinin çeşitlilik göstermesi
 B) Hayvancılığın önemli bir geçim kaynağı olması
 C) Sulama olanaklarının fazla olması
 D) Birim alandan elde edilen verimin yüksek olması
 E) Makineli tarıma elverişli düzlüklerin bulunması

(2006-ÖSS)

(Sos. Testi-I)

23. Marmara Bölgesi'nin ekonomik gelişiminde aşağıdakilerden hangisinin etkisi en azdır?

A) Coğrafi konumunun
 B) Turizm olanaklarının
 C) İkliminin
 D) Enerji tüketiminin
 E) Toprak veriminin

(2006-ÖSS)

(Ed-Sos. Testi)

ÖYS SORULARI

24. Doğu Karadeniz bölümünde dağınık, İç Anadolu bölgesinde ise toplu yerleşme tipinin yaygın olmasında aşağıdakilerden hangisi etkindir?

A) Ulaşım
 B) Yağış
 C) Bitki örtüsü
 D) Sıcaklık
 E) Tarım koşulları

(1983-ÖYS)

25. Güneydoğu Anadolu, yıl içinde Marmara Bölgesi kadar yağış alır.

Buna karşı, Güneydoğu Anadolu'nun tarımda en çok sulama ihtiyacı duyulan bölge olması aşağıdakilerden hangisi ile ilgilidir?

- A) Yerçekillerinin sadeliğiyle
- B) Topraklarının killi olmasıyla
- C) Yazın sıcak geçmesiyle
- D) Akarsuların derin vadiler içinde akmasıyla
- E) Denizden uzak olmasıyla

(1984-ÖYS)

26. Orta ve Doğu Karadeniz bölümünde kişi başına düşen yıllık gelir Türkiye ortalamasının altındadır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Tarım alanlarının verimsiz olmasıyla
- B) Nüfus yoğunluğunun yüksek olmasıyla
- C) Tarımda ilkel yöntemlerin uygulanmasıyla
- D) Çalışılabilecek yaştaki insanların öteki bölgelere göç etmesiyle
- E) Halkın büyük çoğunluğunun balıkçılıkla uğraşmasıyla

(1985-ÖYS)

27. İç Anadolu köylüsü ile Doğu Anadolu köylüsünün birbirinden farklı ekonomik etkinliklerde bulunmasının ana nedeni aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Yağış
- B) Sıcaklık
- C) Yerçekli
- D) Denizden uzaklık
- E) Toprak türü

(1986-ÖYS)

28. – Bozkır, ağacın bulunmadığı ve otsu bitkilerin hakim olduğu doğal bitki örtüsüdür.

Buna göre, aşağıdaki bölgelerden hangisinin doğal bitki örtüsü bozkır olarak nitelenebilir?

- A) Batı Anadolu
- B) Akdeniz
- C) Karadeniz
- D) Marmara
- E) İç Anadolu

(1986-ÖYS)

29. Aşağıdakilerden hangisi Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin özelliklerinden biri değildir?

- A) Yazın Türkiye'nin en kurak bölgelerinden biri olması
- B) Bölgede düzlüklerin geniş yer tutması
- C) Sıcaklığın bütün yıl sıfır derecesinin üstünde olması
- D) Türkiye'de nüfus yoğunluğunun en az olduğu bölge olması
- E) Türkiye'de petrolün en çok çıkarıldığı bölge olması

(1986-ÖYS)

30. Yıllık yağış miktarı Mardin'de 690 mm, Kars'ta 534 mm. dir.

Yağış miktarı daha fazla olmasına rağmen Mardin'in Kars'tan daha kurak olması bu yörenin hangi özelliğine bağlanabilir?

- A) Yerçekli bakımından sade olmasına
- B) Buharlaşmanın fazla olmasına
- C) Yağışların yağmur olarak düşmesine
- D) Akarsu ağının seyrek olmasına
- E) Bitki örtüsünün bozkır olmasına

(1987-ÖYS)

31. Ancak 800 m. nin üstünde yetişebilen bir bitki, öteki koşulları elverişli ise aşağıdaki yörelerin hangisinde görülebilir?

- A) Harran Ovası B) Amik Ovası
C) Çarşamba Ovası D) Muş Ovası
E) Balıkesir Ovası

(1987-ÖYS)

32. Yüksekliği en fazla 500 metreye kadar olan yerlerde yetişebilen bir bitki (öteki koşullar elverişli ise) aşağıdaki yöntemlerin hangisinde görülebilir?

- A) Bursa Ovasında B) Konya Ovasında
C) Elazığ Ovasında D) Malatya Ovasında
E) Iğdır Ovasında

(1987-ÖYS)

33. Aşağıdakilerden hangisi, Marmara Bölgesi ile Karadeniz Bölgesi'nin ortak özelliklerinden biridir?

- A) Ulaşım ağının gelişmiş olması
B) Şehirde yaşayan nüfusun fazla olması
C) Sanayi kuruluşlarının yoğun olması
D) Nüfus yoğunluğunun Türkiye ortalamasının üstünde olması
E) Düzliklerin çok yer tutması

(1988-ÖYS)

34. Ege Bölgesinin Kıyı Bölümü ile İç Batı Bölümü arasında, tarımı yapılan ürünler bakımından önemli farklılıklar vardır.

Bu farklılığa yol açan doğal etmen nedir?

- A) Yükselti B) Toprak C) Akarsu ağı
D) Yerşekli E) Buharlaştırma

(1988-ÖYS)

35. Akdeniz Bölgesi'nin Antalya Bölümü ile Adana Bölümü aşağıdakilerin hangisi bakımından benzerlik gösterir?

- A) Turizm potansiyeli
B) Sanayi kuruluşlarının çokluğu
C) Kıyı ovalarının genişliği
D) Nüfus yoğunluğu
E) İklim koşulları

(1989-ÖYS)

36. Kışın en düşük sıcaklıklar, genellikle Doğu Anadolu Bölgesi'nde görülür.

Bu duruma yol açan etkenlerden biri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yağışların kar şeklinde olması
B) Yükseltinin fazla olması
C) Orman bakımından fakir olması
D) Yer şekillerinin engebeli olması
E) Karadeniz üzerinden rüzgâr alması

(1989-ÖYS)

37. Doğu Anadolu Bölgesi'nin ekonomisinde aşağıdakilerden hangisinin payı en büyüktür?

- A) Hayvancılık B) Tarla tarımı
C) Turizm D) Ulaştırma
E) Endüstri

(1989-ÖYS)

45. Doğu Anadolu Bölgesi'nin Hakkâri Bölümü'nde nüfus yoğunluğunun az olmasında aşağıdakilerden hangisi en az etkilidir?

- A) Arazinin çok engebeli olması
- B) Ulaşım olanaklarının sınırlı olması
- C) Tarım alanlarının dar olması
- D) Bitki örtüsünün seyrek olması
- E) Endüstrinin gelişmemiş olması

(1994-ÖYS)

46. Orta Karadeniz Bölümü'nde tarımın Karadeniz Bölgesi'nin diğer bölümlerinden daha fazla yapılmasında ve ürünlerin daha çeşitli olmasında aşağıdakilerden hangisi en az etkilidir?

- A) Yüzey şekillerinin daha az engebeli olması
- B) Tarım alanlarının daha geniş olması
- C) Yaz yağışlarının daha az olması
- D) Ulaşımın daha kolay olması
- E) Deniz etkisinin daha geniş alanlarda görülmesi

(1994-ÖYS)

47. Aşağıdakilerden hangisinde, Batı Karadeniz'deki bir yöre, bu yörede bulunmayan bir endüstri koluyla birlikte verilmiştir?

- A) Çaycuma - Kâğıt
- B) Sinop - Kristal cam
- C) Çatalağzı - Elektrik enerjisi
- D) Karadeniz Ereğlisi - Demir çelik
- E) Karabük - Tekstil

(1994-ÖYS)

48. İç Anadolu Bölgesi ile Doğu Anadolu Bölgesi, doğal koşullar göz önüne alınarak bölge genelinde karşılaştırıldığında, İç Anadolu bölgesi için aşağıdakilerden hangisine varılamaz?

- A) Buğday daha erken olgunlaşır.
- B) Tarım alanları daha geniştir.
- C) Büyükbaş hayvancılık daha yaygındır.
- D) Yıllık ortalama sıcaklık daha fazladır.
- E) Yerşekilleri ulaşım daha elverişlidir.

(1994-ÖYS)

49. Aşağıdakilerden hangisi Erzurum-Kars Bölümü'nün bir özelliği değildir?

- A) Yaz yağışlarının görülmesi
- B) Plâtoların geniş yer kaplaması
- C) Turizm gelirlerinin fazla olması
- D) Ekonomisinin büyükbaş hayvancılığa dayalı olması
- E) Nüfus yoğunluğunun Türkiye ortalamasının altında olması

(1995-ÖYS)

**50. – Turizm gelirlerinin fazla olması
– Yaygın olarak seracılık yapılan
– Kükürt ve boksit üretilen**

bölüm aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Doğu Karadeniz
- B) Ergene
- C) Antalya
- D) Yukarı Kızılırmak
- E) Yukarı Murat

(1995-ÖYS)

51. Marmara Bölgesi, Türkiye'nin en fazla nüfus yoğunluğuna sahip bölge olmasına karşın, Yıldız Dağları Bölümü'nde yoğunluk Türkiye ortalamasının altındadır.

Aşağıdakilerden hangisi Yıldız Dağları Bölümü'ndeki bu durumun bir nedeni olamaz?

- A) Tarım alanlarının sınırlı olması
- B) Sanayi kuruluşlarının az olması
- C) Önemli kara yollarına sapa kalması
- D) Hayvancılığın yaygın olması
- E) Arazinin dağlık olması

(1996-ÖYS)

52. – Ekonomisi büyük baş hayvancılığa dayanır.
– En yağışlı mevsim yazdır.
– Plâtolar geniş yer kaplar.

Yukarıdaki özellikler Türkiye'nin hangi yöresine aittir?

- A) Iğdır yöreni
- B) Göller yöreni
- C) Menteşe yöreni
- D) Hakkâri yöreni
- E) Kars-Ardahan yöreni

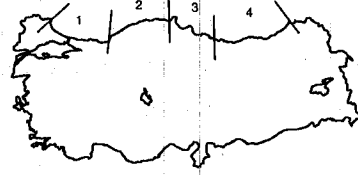
(1996-ÖYS)

53. Akdeniz Bölgesi'nde yürütülen aşağıdaki etkinliklerden hangisinin ülke ekonomisine katkısı en azdır?

- A) Enerji üretimi
- B) Seracılık
- C) Balıkçılık
- D) Turizm
- E) Endüstri

(1997-ÖYS)

54.

Yukarıdaki haritada görülen 2 ve 4 numaralı kesimlerin yıllık yağış miktarları 1 ve 3 numaralı kesimlerinden fazladır.

Bu durum, 2 ve 4 numaralı kesimlerin hangi özelliğine bağlanabilir?

- A) Bitki örtüsünün zengin olmasına
- B) Kıyı ovalarının geniş olmasına
- C) Kıyıların, hâkim rüzgâr yönüne dik olmasına
- D) Yamaç eğimlerinin az olmasına
- E) Buharlaştırmanın fazla olmasına

(1997-ÖYS)

55. Karadeniz Bölgesi'nde aşağıdakilerden hangisinin üretimi yapılmamaktadır?

- A) Elektrik enerjisi
- B) Kâğıt
- C) Demir-çelik
- D) Sigara
- E) Otomobil lâstiği

(1997-ÖYS)

56. Aşağıdakilerden hangisi Marmara Bölgesi ile Ege Bölgesi'nin ortak özelliklerinden biri değildir?

- A) Endüstri ve ticaretin gelişmiş olması
- B) Tarım ürünlerinin çeşitlilik göstermesi
- C) Turizm gelirinin yüksek olması
- D) Ortalama yükseltinin yaklaşık 500 m olması
- E) Ulaşım olanaklarının gelişmiş olması

(1997-ÖYS)

57. Ege Bölgesi'nde bulunan aşağıdaki yerlerden hangisi, tarihî kalıntılar yanında doğal oluşumlar yönünden de turistik değer taşır?

- A) Efes B) Bergama C) Milet
D) Selçuk E) Pamukkale

(1998-ÖYS)

ÜSS SORULARI

58. Karadeniz bölgesini diğerinden ayıran en önemli tabii özellik nedir?

- A) Kıyılarının girintili ve çıkıntılı olmaması
B) Akarsuların büyük deltalar meydana getirmesi
C) Zengin ormanlara sahip bulunması
D) Kıyıya paralel dağ sıralarının uzanması
E) Nemli rüzgârların her mevsimde bol yağış sağlaması

(1967-ÜSS)

59. Ege bölgesinin büyük yerleşme merkezlerinde hangi endüstri kolu en yaygın olanıdır?

- A) Maden işletme B) Dokuma
C) Şeker D) Deri işletme
E) Çimento

(1967-ÜSS)

60. Dışarıya sattığımız başlıca toprak ürünleri, çeşit bakımından en çok hangi bölgemizde toplanmış bulunmaktadır?

- A) Karadeniz Bölgesi
B) Marmara Bölgesi
C) Ege Bölgesi
D) Akdeniz Bölgesi
E) İç Anadolu Bölgesi

(1970-ÜSS)

61. Aşağıdaki göllerimizden hangisi set gölü değildir?

- A) Van gölü
B) Büyük Çekmece gölü
C) Nemrut gölü
D) Küçük Çekmece Gölü
E) Köyceğiz gölü

(1970-ÜSS)

62. Amanos dağlarıyla bağlantılı olan sıradağlar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kuzey Anadolu dağları
B) Batı Toroslar
C) Orta Toroslar
D) Güney-Doğu Toroslar
E) Karasu-Aras dağları

(1970-ÜSS)

63. Orta Torosları meydana getiren dağlardan en yüksek olanı aşağıdaki dağlardan hangisidir?

- A) Binboğa Dağları B) Aladağlar
C) Tahtalı Dağları D) Bolkar Dağları
E) Hınzır Dağları

(1971-ÜSS)

64. Türkiye'de ormanların bölgelere göre yayılışında en büyük oran hangi bölgeye aittir?

- A) Karadeniz bölgesi
B) Akdeniz bölgesi
C) Marmara bölgesi
D) Ege bölgesi
E) Doğu Anadolu bölgesi

(1971-ÜSS)

65. Aşağıdaki bölgelerimizin hangisinde en çok tütün yetiştirilmektedir?

- A) Karadeniz B) Marmara
C) Ege D) Akdeniz
E) Güneydoğu Anadolu

(1972-ÜSS)

66. Aşağıdaki dağlardan hangisinde buzullar vardır?

- A) Uludağ B) Cilo Dağları
C) Hasan Dağı D) Batı Toroslar
E) Sultan Dağları

(1973-ÜSS)

67. Türkiye'deki endüstri kurumlarının büyük bir çoğunluğu neden Marmara Bölgesi'nde toplanmıştır?

- A) Vergi indirimi tanınmasından
B) Enerji bolluğundan
C) İklimin etkisinden
D) Nüfus sıklığından
E) Ulaşım kolaylığından

(1975-ÜSS)

68. Marmara ile Karadeniz'in birleşerek Çatalca ve Kocaeli yarımadalarının ortadan kalktığını düşünsek (farz etsek), İstanbul'un stratejik ve ekonomik öneminin aşağıdaki şehirlerimizden hangisine geçmesi beklenir?

- A) İzmir B) Çanakkale C) Tekirdağ
D) Zonguldak E) Bandırma

(1976-ÜSS)

69. Doğu Anadolu'nun kimi yerlerinde tarımsal nüfus yoğunluğu 500'e kadar çıkmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun nedeni?

- A) Tarımın intasifliği (ileri teknolojiye dayanmakta olması)
B) Ulaşım olanakları
C) Yüzey şekilleri
D) Bölge nüfusunun çokluğu
E) Tarım alanlarının verimliliği

(1978-ÜSS)

CEVAPLAR

1. A	2. C	3. C	4. E	5. B	6. A
7. A	8. C	9. E	10. B	11. B	12. E
13. D	14. D	15. B	16. C	17. E	18. B
19. D	20. E	21. C	22. A	23. D	24. B
25. C	26. B	27. C	28. E	29. C	30. B
31. D	32. A	33. D	34. A	35. E	36. B
37. A	38. B	39. E	40. E	41. A	42. B
43. E	44. D	45. D	46. D	47. E	48. C
49. C	50. C	51. E	52. D	53. C	54. C
55. E	56. D	57. E	58. E	59. B	60. C
61. C	62. D	63. B	64. A	65. C	66. B
67. E	68. B	69. C			

ÖSS SORULARININ ÇÖZÜMLERİ

1. İç Anadolu Bölgesindeki buğday üretimi kuru tarım yöntemi ile yapılmaktadır. Bu nedenle verim iklimin kontrolündedir. Bölgedeki buğday veriminin artması sulama gereksiniminin karşılanmasıyla bağlıdır.

Yanıt A

2. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde yüzey şekilleri sade olmasından dolayı tarım alanları geniştir. Bu nedenle Güneydoğu Anadolu Bölgesindeki tarım alanları dağlık ve engebeli yüzey şekli özelliğine sahip olan Doğu Anadolu Bölgesindeki tarım alanları oranından iki kat fazladır.

Yanıt C

3. İç Anadolu Bölgesinde nüfusun bölge yüzölçümüne göre az olmasında ulaşım güçlüğü etken değildir. Çünkü bölgede sadece yüzey şekli özelliğinden dolayı ulaşım güçlüğü çekilmez.

Yanıt C

4. Doğu Anadolu'nun kuzey kesimlerinde kışlar çok soğuk ve kar yağışlı olduğu için akarsu akımları yılın en düşük seviyesine iner. İlkbahar ve yaz aylarında artan sıcaklıkla kar ve buzul erimelerinin etkisiyle akarsu akımı yılın en yüksek seviyesine çıkar.

Yanıt E

5. Marmara Bölgesinde yetiştirilen başlıca tarım ürünleri ayçiçeği, mısır, şeker pancarı ve tütündür.

Yanıt B

6. Marmara Bölgesinde nüfus çok fazla olduğu için bölgede yetiştirilen tarım ürünleri bölge tüketimine yetmez. Bu nedenle diğer bölgelerden tarım ürünleri satın alır.

Yanıt A

7. Sorunun sorulduğu yıllarda ülkemizde üretilen mısırın yarısı Karadeniz Bölgesinden sağlanırdı. Günümüzde ise en fazla mısır üretimi Akdeniz Bölgesi'nden sağlanır. Karadeniz Bölgesi'nin kıyı kesiminde her mevsim yağışlı olmasından dolayı buğday yetiştirilmez. Bu nedenle bu kesimde halkın temel besin maddesi mısırdır. Buna bağlı olarak ekonomik değeri yoktur.

Yanıt A

8. Doğu Anadolu Bölgesi ülkemizin en az gelişmiş bölgelerindendir. Bölgede sağlık hizmetlerinin yaygınlaştırılması, sanayi tesislerinin artması, ulaşım ağının gelişmesi, yatırımların kolaylaştırılması gibi etkiler bölgeyi ekonomik yönden geliştirir. Fakat yeraltı kaynakları zaten işletildiği için ekonomik görünümün değişmesinde etkili değildir.

Yanıt C

9. Tarım ürünlerinin olgunlaşması sıcaklıkla ilişkilidir. Sıcaklık ortalamasının yüksek olduğu Akdeniz Bölgesinde tarım ürünleri erken olgunlaşır. Sıcaklık ortalamasının düşük olduğu Doğu Anadolu'da tarım ürünleri geç olgunlaşır.

Yanıt E

10. Antalya bölümü, Adana bölümüne göre daha dağlık ve engebeli yüzey şekline sahip olduğu için endüstrisi az gelişmiştir.

Yanıt B

11. Orta Karadeniz Bölümündeki kıyıya paralel olan Canik dağlarının yükseltisi az olduğu için iklim farklılığı Batı ve Doğu Karadeniz Bölümlerine göre daha azdır.

Yanıt B

12. İç Batı Anadolu ve Ege bölümlerini birbirinden ayıran özellikler içerisinde yeraltı zenginliği yoktur. Çünkü her iki bölümün yeraltı zenginlikleri benzerdir.

Yanıt E

13. Ege Bölgesinde tarım alanlarının geniş ve verimli olması nedeniyle bölgede tarım ve tarıma dayalı sanayi en önemli gelir kaynağıdır.

Yanıt D

14. Güneydoğu Anadolu ve Doğu Anadolu Bölgelerinin yıllık yağış miktarlarının birbirine çok yakın olmasına rağmen yaz sıcaklığı ve buharlaşmanın fazla olduğu Güneydoğu Anadolu daha kuraktır.

Yanıt D

15. Makineli tarım, yerşekillerinin daha sade olduğu Marmara, Ege ve İç Anadolu'da yaygınlaştığı halde dağlık ve engebeli yerşekline sahip Karadeniz Bölgesinde yaygınlaşmamıştır. Nedeni, makine kullanımına elverişli tarım alanlarının sınırlı olmasıdır.

Yanıt B

16. Marmara ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde yağış miktarları aynı olmasına rağmen yaz sıcaklığının ve buharlaşmanın fazla olduğu Güneydoğu Anadolu'da kuraklıktan dolayı tarımda sulamaya ihtiyaç daha fazladır.

Yanıt C

17. Karadeniz Bölgesinde son yıllarda iç ve dış turizmin canlanmasında nüfusun kıyı kesiminde yoğun olması etkili değildir.

Yanıt E

18. Kısa mesafelerde iklim ve bitki örtüsü çeşitliliği yüzey şekillerinin engebeli olduğu alanlarda fazladır. Bu nedenle yanıt engebeliğinin fazla olduğu Doğu Karadeniz Bölümüdür.

Yanıt B

19. Ülkemizde yerşekillerinin çok engebeli olduğu bölümlere örnek Doğu Karadeniz ve Hakkari Bölümlerini verebiliriz. Bu bölümlerde tarımda makine kullanımı zorlaştığından, tarım etkinlikleri büyük ölçüde insan emeğine dayanır.

Yanıt D

20. Akdeniz Bölgesinin engebeli topografyası sanayi ürünü çeşitliliği üzerinde az etkilidir.

Yanıt E

21. İç Anadolu Bölgesinde yağış azlığı etkisiyle tarım ürünü çeşidi azdır. Nüfus daha çok yükseltinin fazla olduğu yerlerde ve akarsu vadilerinde yoğunlaşmıştır. Doğal bitki örtüsü bozkır olduğu için küçükbaş hayvancılık yaygındır. Yağış azlığından nadas yöntemi yaygındır. Ancak doğal göllerin bulunması bölgenin iklim özelliğinden kaynaklanmaz.

Yanıt C

22. Güneydoğu Anadolu Bölgesinin batısında Akdeniz ikliminin etkisiyle zeytin tarımı yapılır. Bölgenin doğusunda karasal iklim etkilidir. Bu özellikler sonucu bölgede tarım ürünleri çeşitlilik gösterir.

Yanıt A

23. Marmara Bölgesinin ekonomik gelişiminde coğrafi konumunun, turizm olanaklarının, ikliminin ve toprak veriminin etkisi fazladır. Ancak Marmara Bölgesi ülkemizin en az enerji üreten ve en fazla enerji tüketen bölgesi olması nedeniyle bölgenin ekonomik gelişiminde en az etkilidir.

Yanıt D

ÖYS SORULARININ ÇÖZÜMLERİ

24. Yağış rejiminin düzenli olduğu ve su kaynaklarının bol olduğu Doğu Karadeniz'de dağınık yerleşmeler yaygındır. Yağış rejiminin düzensiz olduğu ve su kaynaklarının az olduğu İç Anadolu'da toplu yerleşmeler yaygındır. Bu nedenlerden dolayı doğru seçenek B'de verilen yağıştır.

Yanıt B

25. Güneydoğu Anadolu Bölgesi, yazın çok sıcak olması ve buharlaşmanın fazla olması nedeniyle Marmara Bölgesine oranla daha kuraktır. Bu nedenle Güneydoğu Anadolu'da tarımda sulama ihtiyacı daha fazladır.

Yanıt C

26. Orta ve Doğu Karadeniz bölümünde nüfus yoğunluğu fazla olduğu için kişi başına düşen milli gelir azdır. Bu nedenle Türkiye ortalamasının altındadır.

Yanıt B

27. İç Anadolu ve Doğu Anadolu'nun yüzey şekilleri farklı olduğu için yürütülen ekonomik faaliyetler de farklıdır.

Yanıt C

28. İç Anadolu Bölgesinin doğal bitki örtüsü bozkırdır.

Yanıt E

29. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde karasal iklim etkilidir. Bu nedenle kış sıcaklıkları sıfır derecenin altına düşer. Diğer yandan sorunun sorulduğu yıllarda bölge ülkemizin en az nüfus yoğunluğuna sahipti. Ancak bugün (2000 nüfus sayımına göre) en az nüfus yoğunluğuna sahip bölge Doğu Anadolu Bölgesi'dir.

Yanıt C

30. Kuraklık, yağışın buharlaşmadan az olmasıdır. Yağış az, sıcaklık ve buharlaşmanın fazla olduğu alanlarda kuraklık şiddetlidir. Mardin'de yaz sıcaklığı ve buharlaşma fazla olduğu için Kars'tan daha kuraktır.

Yanıt B

31. Seçenekler içersinde sadece Muş ovası 800 m üzerindedir. Diğer ovaların yükseltisi 800 m'nin altındadır.

Yanıt D

32. Seçenekler içersinde sadece Bursa ovasının yükseltisi 500 m'nin altındadır. Diğer ovalarının yükseltisi 500 m'nin üzerindedir.

Yanıt A

33. Seçeneklerde verilen özelliklerden A, B, C ve E deki bilgiler Marmara Bölgesine aittir. Sorunun sorulduğu yıllarda Karadeniz Bölgesindeki nüfus yoğunluğu Türkiye ortalamasının üzerinde olduğundan doğru yanıt D seçeneğidir.

Yanıt D

34. Ege Bölgesi'nin kıyı Ege Bölümü'nde yükselti az olduğu için Akdeniz iklimi etkilidir. Pamuk, zeytin, incir, turunçgil gibi ürünler yetiştirilir. İç Batı Anadolu Bölümü'nde yükselti fazla olduğu için karasal iklim etkilidir. Bu nedenle tahıllar, haşhaş gibi ürünler yetiştirilir.

Yanıt A

35. Akdeniz Bölgesi'nin Antalya Bölümü ile Adana Bölümü iklim koşulları bakımından benzerlik gösterir.

Yanıt E

36. Doğu Anadolu Bölgesi ortalama yükseltisi fazla olduğu için kış mevsiminde ülkemizin en düşük sıcaklığa sahip bölgesidir.

Yanıt B

37. Doğu Anadolu Bölgesi'nin ekonomisinde hayvancılığın payı fazladır. Bölgedeki yerçekilleri ve iklim özellikleri diğer ekonomik etkinliklerin gelişmesini olumsuz etkiler.

Yanıt A

38. Karadeniz Bölgesinin kıyı kesimi ile Akdeniz Bölgesinin kıyı kesiminde tarım faaliyetlerinin farklı olmasının temel nedeni iklim farklılığıdır.

Yanıt B

39. Ülkemizin en gelişmiş bölgesi olan Marmara'da enerji tüketimi en fazladır.

Yanıt E

40. Doğu Anadolu Bölgesi'nin güneyindeki çöküntü ovaları Elbistan, Malatya, Elazığ, Muş ovalarıdır.

Yanıt E

41. Ülkemizde maden yatakları ve çeşitliliği bakımından en zengin bölüm, Yukarı Fırat Bölümü'dür.

Yanıt A

42. Ülkemizde orman ürünleri ve ormancılığın önemli olduğu bölüm Batı Karadeniz'dir.

Yanıt B

43. Ege Bölgesi'nin Kıyı Ege Bölümü ile Menteşe yöresinin ortak özelliği Akdeniz ikliminin etkisi altında olmalarıdır.

Yanıt E

44. Yukarı Kızılırmak Bölümünde nüfus yoğunluğunun az olmasında, bölümün yüzölçümünün küçük olması etken değildir.

Yanıt D

45. Hakkari Bölümünde nüfus yoğunluğunun az olmasında bitki örtüsünün seyrek olması en az etkilidir.

Yanıt D

46. Orta Karadeniz Bölümünde tarımın Karadeniz Bölgesinin diğer bölümlerinden daha fazla yapılmasında ulaşımın daha kolay olması en az etkilidir.

Yanıt D

47. Karabük'te demir-çelik fabrikası vardır. Tekstil sektörü bu yörede fazla gelişmiş değildir.

Yanıt E

48. İç Anadolu Bölgesinde büyükbaş hayvancılık yaygın değildir. Bölgede doğal koşulların etkisiyle küçükbaş hayvancılık yaygındır.

Yanıt C

49. Erzurum-Kars Bölümü'nde turizm gelirleri fazla değildir.

Yanıt C

50. İsparta Keçiborlu'da kükürt, Konya Seydişehir'de Boksit (Alüminyum) üretilir. Seracılığın geliştiği, turizm gelirlerinin fazla olduğu bölüm, Antalya Bölümü'dür.

Yanıt C

51. Ülkemizde en yağışlı mevsimin yaz olduğu, platoların geniş yer kapladığı ve geçim kaynağının büyükbaş hayvancılık olduğu yöre Erzurum-Kars ve Ardahan yöresidir.

Yanıt E

52. Yıldız Dağları Bölümünde nüfusun az olmasında hayvancılığın gelişmiş olması etkili değildir. Bölüm dağlık-engebeli yerşekline sahip olduğu için tarım alanları sınırlıdır. Sanayileşmemiş olması ve ana yolların uzağında kalması nüfus yoğunluğunun az olmasında etkindir.

Yanıt D

53. Ülkemizde avlanan balıkların %85'i Karadenizden sağlanır. Bu nedenle Akdeniz Bölgesi'nde balıkçılığın ülke ekonomisine katkısı en azdır.

Yanıt C

54. 2 ve 4 numaralı kesimler Batı ve Doğu Karadeniz kıyılarıdır. Bu alanlarda dağlar hakim rüzgar yönüne dik uzandığı için yağış miktarı daha fazladır.

Yanıt C

55. Karadeniz Bölgesi'nde Çatalağzı termik santrali, Çaycuma kağıt fabrikası, Ereğli ve Karabük demir-çelik fabrikaları, Samsun ve Tokat sigara fabrikaları vardır. Otomobil lastiği üreten fabrika yoktur.

Yanıt E

56. A, B, C ve E seçeneklerinde verilenler Marmara ve Ege Bölgelerinin ortak özellikleridir. Ama Ege Bölgesindeki ortalama yükselti Marmara Bölgesinden daha fazladır.

Yanıt D

57. Efes, Bergama, Milet ve Selçuk eski yerleşmelerdir. Pamukkale travertenleri karstik birikmeyle oluşmuştur.

Yanıt E

ÜSS SORULARININ ÇÖZÜMLERİ

58. Karadeniz Bölgesini diğer bölgelerden ayıran en temel özellik nemli rüzgârların etkisiyle her mevsim bol yağış almasıdır. Kıyıların sade olması özelliği Akdeniz Bölgesi ile ortaktır. Aynı şekilde Akdeniz ve Karadeniz Bölgelerinde dağlar kıyıya paralel uzanır. Akarsuların delta oluşturması diğer bölgelere göre farklı bir özellik değildir.

Yanıt E

59. Ege Bölgesindeki büyük yerleşim merkezlerinde (İzmir, Denizli, Manisa gibi) pamuk bitkisi yetiştiriciliğine bağlı olarak dokuma ve tekstil sanayi gelişmiştir.

Yanıt B

60. Ülkemizde tarımsal ihraç ürünlerin başında pamuk, zeytin, kuru üzüm ve kuru incir gelir. Bu ürünlerin üretiminde söz sahibi bölge Ege Bölgesi'dir.

Yanıt E

61. Seçenekler içersinde verilen göllerden Büyük ve Küçük Çekmece gölleri koy set gölüdür. Köyceğiz gölü alüvyal set gölüdür. Van gölü lav set gölüdür. Nemrut gölü ise Kaldera gölü olup setleşme sonucu oluşmuş bir göl değildir.

Yanıt C

62. Amanos dağlarının doğuya doğru devamı olan dağ sıraları Güneydoğu Toroslardır.

Yanıt D

63. Orta Torosları oluşturan dağlardan en yüksekisi Aladağlardır. Aladağlar üzerinde yer alan Demir-kazık tepe 3756 m yüksekliğindedir. Bolkar dağları üzerinde yer alan Medetsiz tepe 3524 m yüksekliğindedir.

Yanıt B

64. Ülkemizin orman bakımından en zengin bölgesi Karadeniz'dir. Her mevsim yağış alması ve nemli olmasından dolayı bölge ülkemizde ormanların dağılışımda birinci sıradadır.

Yanıt A

65. Ülkemizde yetiştirilen tütünlerin büyük bir bölümü Ege Bölgesi'nden sağlanır. Ege Bölgesi tütün üretiminde ilk sıradadır.

Yanıt C

66. Ülkemizde üzerinde aktif buzulların olduğu dağlar Cilo (Buzul), Sat, Ağrı, Süphan, Kaçkar, Aladağ ve Erciyes dağlarıdır.

Yanıt B

67. Marmara Bölgesi'nin yüzey şekilleri ulaşımın gelişmesini kolaylaştırmıştır. Bu nedenle sanayi tesislerinin çoğu bu bölgede kuruludur.

Yanıt E

68. İstanbul Boğazı'nın olmadığını varsayarsak Çanakkale Boğazı'nın stratejik ve ekonomik önemi artardı.

Yanıt B

69. Doğu Anadolu Bölgesi dağlık ve engebeli yüzey şekli özelliğine sahip olduğu için tarım alanları dardır. Tarımsal nüfus yoğunluğu fazladır.

Yanıt C